

Lars Roesens dimissionstale

Taler

Lars Roesen
Rektor på Ringkøbing Gymnasium

Dato

26. juni 2026

Sted

Ringkøbing Gymnasium

1

Om fordelene ved at være rar

Kære studenter!

5

På gymnasiets vegne ønsker jeg jer hjerteligt til lykke med studentereksamen. I har alle hver især grund til at være glade og tilfredse med et flot resultat – og stolte over, at I klarede den alle 100! Der er ikke én bedste studentereksamen – der er én for jer hver, som er jeres og den bedste for jer afhængigt af evner, indsats, forudsætninger og omstændigheder. Og samlet set har I klarer jer rigtig flot.

10

Tak til jer studenter og til og jeres forældre for dengang for tre et halvt år siden at have vist os den tillid at vælge STX i Ringkøbing – det håber jeg at I ikke har fortrudt.

15

Vi har på gymnasiet gjort, hvad vi kunne, for at give jer studenter alle de bedst mulige rammer og forudsætninger for at tilegne jer almindelse, viden og kompetencer. Den viden, I har opnået, og de kompetencer, I har tilegnet jer, giver jer de bedst mulige forudsætninger for at gennemføre videregående uddannelser og klare jer godt i jeres fremtidige erhvervskarrierer, og den almindelse, I også har fået gennem de tre år, har forberedt jer bedst muligt til jeres fremtidige liv.

20

Dette var den formelle indledning, som min dimissionstale hvert år begynder med. Det, der foregår ved dimissionen, er jo et ritual, og så er der ikke noget mærkeligt i, at nogle elementer er de samme fra år til år. Sådan er det jo også med andre faste ritualer til forskellige højtider, og dimissionen er gymnasiets absolutte højtidsdag: Det er jo også derfor, at I er så pæne i tøjet i dag. Men nu

25

30

går jeg over til den del af talen, som er skrevet til jer i år, og den handler om fordelene ved at være rar:

35 Her i foråret havde lærerne en pædagogisk dag, hvor vi blandt andet skulle arbejde med, hvordan vi med vores undervisning bedst understøtter elevernes trivsel, og vores eksterne oplægsholder, Birgitte Vedersø, bad os som det første om hver især at skrive det første ord, vi kom i tanke om, når vi tænkte på eleverne: Det viste sig for langt de flestes vedkommende at være variationer over ordet ”rar”: rare, flinke, venlige, søde, osv. Og det er sandt: I er virkelig nogle
40 usædvanligt rare mennesker, som man kan stole på og vise tillid, og som hjælper hinanden og jeres medmennesker, når der er behov for det. Det ser vi i undervisningen, til musical, på studierejser og udvekslingsbesøg; det ser vi i fællesarealet i pauserne, og det ser vi til festerne. I passer på hinanden, hjælper hinanden og er gode venner. I er kort sagt ”rare”.

45 Ordet ”rar” betyder ifølge ordbogen ”mild, omsorgsfuld og venlig over for andre”, og det er lige det, jeg har beskrevet. Ordet er ikke et indfødt dansk ord, men er oprindeligt latin og kommet til dansk via middelnedertysk. Det er derefter tilpasset dansk stavemåde og dermed et låneord. På latin hedder ordet
50 ”rarus” og betyder ”spredt, sjælden, usædvanlig, tynd eller løs”. I kender nogle af disse betydninger fra fx engelsk, hvor ”rare” jo betyder ”sjælden”, eller norsk, hvor ordet betyder ”mærkelig, underlig”. Sammenhængen er, at det ikke er alle, der er rare – det er faktisk ret usædvanligt, og det er derfor helt specielt, at vi har så mange elever, der alle sammen er så usædvanligt rare.

55 Det er vi meget glade og taknemmelige for på gymnasiet, for det gør det jo meget nemmere og behageligere at holde skole, når eleverne er så rare, at de hjælper hinanden og os med at tage ansvar og få det hele til at fungere. Det er også forudsætningen for, at vi kan have en skole baseret på tillid og præget af
60 tryghed: Vi har ikke slåskampe og hærværk; vi skal ikke tilkalde politiet for at tage sig af ikke-rare ballademagere. Jeres rarhed er det kit, der holder vores lokale tillidssamfund i gymnasiets mikrokosmos sammen, og den er også med til at sikre sammenhængskraften i det danske samfund.

65 Det er ikke bare en fordel for os lærere og de mennesker, I møder, at I er så rare; det er faktisk også en fordel for jer selv, for når man møder sine medmennesker med tillid og venlighed, dvs. når man er rar over for sine medmennesker, giver det også én selv en god fornemmelse af at være ovenpå og styrker dermed ens

70 selvfølelse:

Vi kender det jo godt, når vi møder andre mennesker, som er urimelige, uvenlige, vrede og endog aggressive: Hvis man giver igen med samme mønt, ender begge parter med at stå tilbage opfyldt af negativ energi. Det giver nemlig
75 dårlig karma, når man fx reagerer på andres vejvrede ved selv at blive aggressiv. Prøv i stedet at reagere med venlighed og overbærenhed: Det får som oftest (for der er naturligvis undtagelser) de vrede til at falde ned og giver én selv en god, overskudsagtig følelse. Dermed får det det hele til at glide lidt lettere, samfundet til at fungere og det nationale lykkeindeks til at stige.

80

Som eksempel vil jeg gerne dele en lille anekdote om den store islandske forfatter Halldór Laxness, der i 1955 fik Nobelprisen i litteratur og for pengene købte en lækker sølvfarvet Jaguar (det er et britisk bilmærke). En dag kom en lastbilchauffør kørende på en islandsk landevej og fik ikke trukket langt nok ud
85 til siden, da han passerede en sjælden modkørende personbil. Personbilen kørte derfor i grøften, og da lastbilchaufføren standsede op, så han til sin skræk, at der var tale om en sølvfarvet Jaguar. Der var nemlig kun én sådan bil på Island, og alle vidste, hvem der kørte den, så chaufføren frygtede, at han var kommet til at foranledige nationens stolte søns død, hvilket nok ikke ville være så populært.
90 Fordøren i førersiden blev dog bakset op, og ud krøb en yderst velklædt mand, som chaufføren straks genkendte som Laxness. Hans frygt ændrede nu karakter, for havde han trods alt ikke slået forfatteren ihjel, forventede han dog nu at blive overfuset, når denne nåede frem til ham. Men hvad skete? Laxness kravlede op af grøften, rettede sig op foran chaufføren, børstede jord og støv af sit flotte
95 jakkesæt, smilede venligt og spurgte chaufføren: ”Var der ellers andet, jeg kunne have lov til at hjælpe Dem med?” Efter denne overskudsagtige replik kunne chaufføren hjælpe Jaguaren op af grøften, og begge mænd kunne køre videre i godt humør. Det er sådan, den slags situationer skal håndteres.

100 Vi har set udtryk for en tilsvarende, overskudsagtig tilgang til bølgeoptræden, da danske veteraner i januar værdigt demonstrerede i stilhed foran den amerikanske ambassade i København, efter at den amerikanske præsident havde tilladt sig at håne deres og deres faldne kammeraters indsats i Afghanistan for at hjælpe USA, og vi så det, da grønlandske voksne og børn værdigt og tavst vendte ryggen til, da
105 denne bølgepræsidents såkaldt særlige udsending senere prøvede at købe grønlandernes tilslutning til en amerikansk overtagelse af Grønland ved i Nuuks gader at uddele chokolademønter indpakket i guldpapir, som om de

kunne købes for billigt glimmer.

110

Og for ganske nyligt så vi her tættere på os endnu et eksempel på overskudsagtig rarhed, da to af gymnasiets 1g-elever på vegne af Ringkøbing-Skjern Ungdomsråd var taget til Folkemødet på Bornholm, hvor det lykkedes dem at lave korte interviews med en række partiledere, som de derefter offentliggjorde som reels på diverse sociale medier. Selv om disse reels var meget positive og konstruktive, udløste de på det sociale medie, hvor de ældre SoMe-brugere udfolder sig, en lang række yderst negative, modbydelige og hadske kommentarer vendt mod både politikerne og de rare 1g-elever. Det var langt over grænsen og helt upassende, så jeg vil ikke citere dem her, for vi taler altså om ord, som jeg aldrig ville tage i min mund; men hvordan reagerede ungdomsrådet? Svarede de igen ved kalde disse ubehøvede boomere en masse grimme ting, hvilket egentlig ville have været helt berettiget? Nej, ungdomsrådets SoMe-moderator lagde såmænd blot dette budskab ud øverst i kommentarsporene:

125

”Hejsa! Vi vil Fra Ringkøbing-Skjern Ungdomsråd opfordre til at holde den gode tone. Vi er et politisk organ for unge mennesker i Ringkøbing-Skjern Kommune, der helst skal engagere unge mennesker i politik - og det sker bestemt ikke med den negative stemning, der hersker i kommentarsporet. Vi håber derfor, at I genovervejer jeres voldsomme reaktioner på opslaget: De hører ingen steder hjemme i en fredelig debat.”

130

Er det ikke bare beundringsværdigt, at vores unge mennesker er så rare og fornuftige, at de har overskud til at svare de boomere, som lige har svinet dem til, på så venlig, saglig og konstruktiv en måde? Ja, jeg sagde ”vores unge mennesker”, for de, der kender ham, kan jo sagtens genkende moderatorens stil i denne overskudsagtige kommentar, og han sidder blandt studenterne her i dag.

135

Antons kommentar er efter min mening i samme klasse som Laxness’, og min opfordring til jer alle studenter er, at I bare skal fortsætte med at være rare og møde denne verdens bøller med overskudsagtige reaktioner: Det er ikke en garanti imod, at bøller dukker op og huserer; men det kan i det mindste være med til at nedtrappe konflikter og dermed skabe en bedre verden, og det er da i vores alles interesse!

145

Dét var mit budskab til jer i år, og nu vender vi tilbage til den rituelle afslutning,

som ligesom indledningen er den samme hvert år:

150 Om lidt smider vi jer alle sammen ud af gymnasiet. Man kan også udtrykke det
lidt pænere og sige, at vi dimitterer jer. Det betyder på latin, at vi sender jer bort,
dvs. at vi tager formel afsked med jer, efter at I har aflagt jeres afsluttende
eksamen, for at sende jer videre i livet og til andre uddannelsesinstitutioner. Det
er dét, der er dimissionen, og det er en vigtig overgang i jeres liv: Dimissionen er
155 den dør, I går igennem, når I forvandles fra elever til studenter. Vi ønsker jer
medgang og lykke i jeres liv. I skal vide, at vi tror på jer og har tillid til, at I hver
især nok skal finde den vej, som er den rigtige for jer gennem livet.

Med disse ord afslutter jeg min formelle dimissionstale, og jeg beder hermed alle
160 forældre og lærere om at rejse sig op for at udråbe et trefoldigt leve for vores
herlige studenter:

Studenterne længe leve – hurra, hurra, hurra!

165

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler og producent

Kildetype

Digitalt manuskript

170

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lars-roesens-dimissionstale-2026>

175

180

185